

Akademický rok 2024/25

Diplomová práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: BcA. Helena Ticháčková

Název práce: Proluka

Slovní hodnocení: S prací Heleny Ticháčkové jsem měla možnost se seznámit osobně v ateliéru v době odevzdání závěrečné práce, po předchozím zaslání její textové části. Oceňuji pečlivost, která se kromě přípravy na konzultaci odráží i v jejím přístupu k technologii malby, její historické rešerši a vlastnímu materiálovému experimentování. Nicméně fascinujícím pro mne zůstává kontrast mezi zájmem o pravoslavnou ikonomalbu 14. a 15. století s ustáleným řádem zobrazování a světsky a intuitivně působícími motivy samotných maleb. Spíše než o doporučení přiléhavěji parafrázovat náboženskou ikonografii mi ale jde o povzbuzení k dalšímu rozvíjení vlastní symboliky, která je cenná svou niterností, schopností citlivého pozorování a morfování.

Cíl, který si Helena Ticháčková klade ve své diplomové práci bychom mohli rozdělit na dvě komplementární části: prozkoumání technologických postupů tvorby ikon v současných podmínkách a jejich aplikaci při rozvíjení vlastních témat zastřešených názvem *Proluka*: mezerou, chybením a postupnou přestavbou nebo zaplněním prázdného místa, zastoupeným motivem domu. I jako “nemalířka” si dovoluji tvrdit, že oba vytyčené úkoly zdařile naplňuje. Časově náročnou přípravu podkladu realizuje na několika typech dřevěných překližek, přičemž i technologickou “chybu” popraskání šepsu dokáže přijmout a zakomponovat do několika obrazů bez toho, aby na tomto efektu příliš “ulpěla”. Podklad maluje tenkými vrstvy lazur, díky čemuž dokáže iluzorně převracet perspektivu architektury, experimentuje s různými technologiemi zlacení i použitím kryptického písma přímo v ploše obrazu - vytváří emblém. Pro případné budoucí použití textu by mohlo být pro autorku cenné i bližší prozkoumání sémiotiky jako vztahu různých typů znaků, a to i v kontextu ikonografie a spíše symbolického jazyka její maleb.

Také motiv maleb - dům podléhá pohybu a transformaci. Motivy nepůsobí konstruovaně, spíše jakoby jenom otiskovali, co se aktuálně objeví v návaznosti na předchozí kompozici. I přes pečlivost a časovou náročnost malířské práce na menších formátech desek jsou v zobrazených symbolech znát významové posuny, vývoj a uvolnění. Dům se převrací naruby, otevírá, levituje, jeho pevné zdi měknou, připomínají spíše maketu, jeho interiér morfuje a postupně kompozice ztrácí i své orámování - ocitáme se uvnitř a mírka domu se zmenšuje, dokonce jeho části připomínají tvary něčeho živého. Rozumím konceptuálnímu zaujetí konkrétní malířské techniky, která pomohla vystavět několik maleb série, na druhé straně se nemohu zbavit dojmu, že pro autorku je přece jenom stěžejnější pracovní metodou intuice. Motivy domů jakoby vycházeli z podvědomí snů a díky této upřímnosti se o jejich významech mluví a píše těžko, přesto v sobě mají univerzální klíč.

Stejným jazykem jde mluvit o jakémkoliv tématu, nikoliv jenom ryze osobním. Ráda bych ocenila právě tento přístup a přirozenou tendenci diplomantky, která je generačně příznačná a aktuální i v širším kontextu. Do další práce přeji Heleně hodně inspirace a minimálně stejnou dávku odvahy.

Otázky k rozpravě:

V textové části diplomové práce uvádíš několik inspiračních zdrojů, zejména starší datace, nacházíš společná témata i s generačně bližšími umělci a umělkyněmi?

Jaký by byl ideální prostor nebo prostředí pro vystavení této série?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracoval(a):

MgA. Ivana Hrončková, Ph.D.

Datum: 12. 5. 2025